

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14P/91/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125203703
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Binekova
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125203703.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov v konaní pred sudkyňou JUDr. Marcelou Binekovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B. a A. B., obe narodené XX.XX.XXXX, obe trvale bytom C. XX, D., toho času obe bytom E. XX, E., zastúpené v konaní procesným opatrovníkom obcou D., deti rodičov: matky A. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D. a otca neurčeného, za účasti mesta Prešov ako navrhovaného poručníka, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov o pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí a ustanovenie poručníka maloletým deťom, t a k t o

rozhodol:

- I. matku A. B., narodenú XX.XX.XXXX, trvalo bytom C. XX, D. pozbavuje výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. B., narodenému XX.XX.XXXX a A. B., narodenému XX.XX.XXXX, oboch trvale bytom C. XX, D.,
- II. vyslovuje, že maloleté deti A. B., narodený XX.XX.XXXX a A. B., narodený XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. XX, D. sú deti osvojiteľné,
- III. ustanovuje maloletým deťom A. B., narodenému XX.XX.XXXX a A. B., narodenému XX.XX.XXXX poručníka mesto Prešov, ktoré bude maloleté deti zastupovať, spravovať ich majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá je maloletým deťom poskytovaná pestúnmi,
- IV. žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným súdu dňa 16.05.2025 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov (ďalej len „navrhovateľ“) domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd pozbavil matku výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. a A., vyslovil osvojiteľnosť maloletých detí a ustanovil maloletým deťom poručníka – mesto Prešov, v ktorom majú maloletí obvyklý pobyt, hoci k trvalému pobytu sú prihlásení v obci D..

2. Skutkovo návrh navrhovateľ odôvodnil nasledovne:

Maloleté deti pochádzajú z družného vzťahu ich matky s jej druhom, z ktorého pochádza ďalších 6 maloletých detí, otcovstvo k maloletým A. a A. však druhom matky nebolo uznané, rodinu navrhovateľ vedie na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2016 na podnet Fakultnej nemocnice s poliklinikou A. F. G. v Prešove. V októbri 2021 bola navrhovateľovi doručená žiadosť o zvýšený sociálny dohľad od H. I. vo veci maloletého D. (brata maloletých) s podozrením na vážnu vrodennú poruchu – kongenitálnu hypotyreózu z dôvodu nerešpektovania pokynov lekárky zo strany matky. V tom istom čase bola navrhovateľovi doručená žiadosť Fakultnej nemocnice s poliklinikou A. F. G. v Prešove o prešetrenie sociálnej situácie novorodenca H. (brata maloletých), ktorý sa narodil predčasne s váhou 1400 g a vyžadoval si ošetrovateľskú starostlivosť, neodkladným opatrením bol

maloletý následne umiestnený v Centre pre deti a rodiny v Prešove. Od roku 2019 s rodinou opakovane spolupracuje Centrum pre deti a rodiny DRaK za účelom úpravy sociálnych a rodinných pomerov. Medzičasom sa zdravotný stav maloletého H. stabilizoval a uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/10/2023 z 22.02.2023 bolo konanie o ústavnej starostlivosti zastavené a maloletý bol dňa 05.04.2023 odovzdaný do starostlivosti biologickým rodičom, dňa 11.05.2023 maloletý doma zomrel, bezprostrednou príčinou jeho smrti bolo podľa pitvy kardiorepiračné zlyhanie pri podvýžive, v krvi mal alkohol, aktuálne vo veci prebieha trestné konanie vo veci prečinu usmrtenia. Dňa 19.05.2023 bola navrhovateľovi doručená žiadosť Fakultnej nemocnice s poliklinikou A. F. G. v Prešove o riešenie sociálnej situácie maloletej Melisy (sestry maloletých) – dieťaťa s obrazom ťažkej psychomotorickej retardácie, ktorá bola prijatá na oddelenie JIS pediatrie pre ťažkú dehydratáciu, vo veku 7 mesiacov mala hmotnosť 3,3 kg, plne sondovaná, neodkladným opatrením súdu bola zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Skalica, dňa 05.09.2023 však zomrela na kardiorepiračné zlyhanie pri podozrení na neurodegeneratívne ochorenie. Zo záverečnej správy Centra pre deti a rodiny DRaK vyplýva, že úroveň rodiny je značne slabá, počas spolupráce s rodinou bolo nutné matku neustále upozorňovať, aby vynakladala väčšie úsilie pri starostlivosti o deti a domácnosť. Deti často neboli oblečené primerane počasiu, rodina nemá osvojené potrebné návyky a situáciu neustále zľahčujú. Matkin druh striedavo uvádzal, že vykonáva príležitostnú brigádnickú činnosť, ktorú nevykonával, zahmlieval. Neraz bol pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok. Oboch je nevyhnutné smerovať a motivovať k aktívnemu rodičovstvu, k aktívnemu prístupu k starostlivosti o deti aj domácnosť, takisto posilňovať ich rodičovské zručnosti a schopnosti pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti, náležitej výchovy a napĺňaní potrieb maloletých detí. Rodina bola od 01.04.2024 zaradená do priorít Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov. Dňa 20.06.2024 bola navrhovateľovi doručená žiadosť Fakultnej nemocnice s poliklinikou A. F. G. Prešov o prešetrenie sociálnej situácie maloletých detí - A. a A. B., a to vzhľadom na ťažkú sociálnu situáciu rodiny a vyslovené podozrenie na zanedbanie starostlivosti o dieťa. Ošetrojúci lekár v žiadosti uviedol, že ide o prematúrnych novorodencov, geminy, porodených spontánne v 30. gestačnom týždni. Deti sú zo 7. gravidity, ktorá bola údajne sledovaná, matka však nevedela, že čaká geminy. Na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/84/2024 z 30.09.2024, vykonateľnosť dňa 26.11.2024, právoplatnosť dňa 05.11.2024 boli maloletí A. a A. zverení do pestúnskej starostlivosti manželov J.. Manželia obývajú štvorizbový mezonetový byt na Plzenskej ulici v Prešove. Pre maloleté deti majú manželia zabezpečené všetko potrebné vybavenie. S maloletými navštevujú pediatra, H. K. D., ako aj odborné ambulancie, a to kardiologickú, gastroenterologickú, ORL a rehabilitácie. Od zverenia maloletých detí do starostlivosti manželov J. sa matka o maloleté deti nijakým spôsobom nezaujímal. Matka o maloletých dlhodobo nejavi žiaden záujem, maloleté deti A. a A., spĺňajú podmienky pre osvojiteľnosť. Matka nemá vytvorené podmienky pre zvýšenú starostlivosť o predčasne narodené dvojčky a vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie vo veci usmrtenia maloletého H., by mohol byť návrat maloletých detí do biologickej rodiny ohrozením ich života a zdravia. Je potrebné prihliadať na záujem maloletých detí, ktoré by mali žiť v úplnej rodine.

3. Vo veci súd rozhodol na pojednávaní, na ktoré sa nedostavili matka, procesný opatrovník a ani navrhovaný poručník, ktorí boli riadne a včas predvolaní. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, preto súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti.

4. Na pojednávaní navrhovateľ zotrval na podanom návrhu.

5. Pestúni maloletých detí s návrhom navrhovateľa súhlasili.

6. Vo veci samej súd vykonal dokazovanie výsluchom pestúnov a dokazovanie listinnými dôkazmi (rodnými listami maloletých, správou navrhovateľa o výkone pestúnskej starostlivosti, uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 30P/63/2024-11 z 30.07.2024, zápisnicou o pojednávaní vo veci sp. zn. 30P/84/2024 z 30.09.2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 30P/84/2024-36 z 30.09.2024, výsledkom lustrácie v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky).

7. Maloleté deti sa narodili dňa XX.XX.XXXX. V rodnom liste maloletých otec nie je uvedený.

Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 30P/63/2024-11 z 30.07.2024 boli maloletí odovzdaní z ústavnej zdravotníckej starostlivosti Fakultnej nemocnice s poliklinikou A. F. G. v E. do starostlivosti manželov J. z dôvodov uvedených v návrhu na začatie tohto konania.

Na pojednávaní dňa 30.09.2024 konanom na Okresnom súde Prešov vo veci návrhu manželov J. o zverenie maloletých do ich pestúnskej starostlivosti pod spisovou značkou 30P/84/2024 matka

vypovedala, že sa chce s deťmi kontaktovať, snažila sa získať kontakt na pracovníka, ktorý by jej v súvislosti s tým pomohol, dal bližšie informácie.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 30P/84/2024-36 z 30.09.2024 boli maloletí zverení do pestúnskej starostlivosti manželov J. a matka bola zviazaná prispievať na ich výživu minimálnym zákonným výživným. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že maloletí boli zverení do pestúnskej starostlivosti, keďže matka a domnelý otec nevedeli maloletým vzhľadom na ich zdravotný stav a vek zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, dokonca vrátením maloletých do ich starostlivosti by mohli byť maloletí ohrození na živote. Proti rozsudku matka nepodala odvolanie, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.11.2024.

Zo správy navrhovateľa o výkone pestúnskej starostlivosti z 16.05.2025 mal súd preukázané, že pestúni majú pre maloleté deti zabezpečené všetko potrebné vybavenie, navštevujú s nimi detského pediatra, ako aj odborné ambulancie, a to kardiologickú, gastroenterologickú, ORL a raz týždenne absolvujú rehabilitácie.

Z lustrácie matky v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky bolo zistené, že dňa 21.01.2025 bola na matku podaná obžaloba na súd pre prečin usmrtienia.

Výpoveďami pestúnov bolo zistené, že maloletí sú v ich starostlivosti od 31.07.2024, kedy boli prepustení z nemocnice, s maloletými si vytvorili blízky citový vzťah, majú ich veľmi radi, naplno sa im venujú, pestúnka je na rodičovskej dovolenke, pestún pracuje formou home office, aby mohol zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletým, s maloletými navštevujú pravidelne kardiológa, maloletý A. je sledovaný v gastroambulancii a neurologickej ambulancii, maloletý A. musí absolvovať operáciu hernie v oblasti slabín, maloletí sa zaujímajú o svet, štvornožkujú, chodia okolo nábytku, za svojich rodičov považujú pestúnov. Pestúni majú s maloletými vytvorený denný režim. Prihliadajú na odporúčania, ktoré dostali pri príprave na pestúnsku starostlivosť. Dodržiavajú pravidlo minimálneho plaču, uspávajú ich stále na rukách, maloletí spia v ich spálni, majú samostatné postieľky, ktoré sú spojené s ich manželskou posteľou. Obaja pestúni vypovedali, že matka ani jej druh maloleté deti nevyhľadali. Pestún videl matku a jej druhu jedenkrát na pojednávaní vo veci pestúnskej starostlivosti na súde dňa 30.09.2024. Pestúnka ich vôbec nepozná. Pestúni vypovedali, že žiadne výživné od matky pre maloleté deti nedostali.

8. Podľa § 38 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

10. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

11. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

12. Podľa § 56 ods. 2 prvej vety Zákona o rodine poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa.

13. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

14. Podľa § 57 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Zákona o rodine ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

15. V zmysle § 58 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine je súdom ustanovený poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

16. Podľa § 58 ods. 3, ods. 4 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

17. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťatu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka nebola v osobnom kontakte s maloletými deťmi A. a A. minimálne od 31.07.2024, kedy boli maloletí prepustení z nemocnice a odovzdaní do starostlivosti pestúnov, o maloletých sa nezaujímala, týchto nevyhľadala, napriek tomu, že adresa ich aktuálneho pobytu jej je preukázateľne známa zo súdnych rozhodnutí, vôbec si neplnila vyživovaciu povinnosť k maloletým a nedošlo ani k zmene jej rodinných a sociálnych pomerov, v ktorých došlo ešte pred narodením maloletých k úmrtiu ich brata H., pre ktoré bola voči matke podaná obžaloba vo veci spáchania trestného činu usmrtenia. Na pojednávaní v konaní o návrhu na zverenie maloletých A. a A. do pestúnskej starostlivosti sa dňa 30.09.2024 vyjadrila, že sa chce s nimi kontaktovať, avšak neurobila žiadne kroky k tomu, aby súd mohol konštatovať, že má o maloletých skutočný záujem, práve naopak. Vzhľadom na to, že matka preukázateľne počas najmenej šiestich mesiacov neprejavila úprimný záujem o maloleté deti A. a A., súd vyhlásil maloletých, a to aj bez súhlasu matky, za osvojiteľných, nakoľko na strane maloletých, ktorých zdravotný stav je stabilizovaný, zlučiteľný s inštitútom osvojenia, nezistil dôvody brániace ich budúcemu osvojeniu. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka závažným spôsobom zanedbáva výkon rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom, ktoré vôbec nevykonáva/neplní, preto ju súd pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a zároveň, keďže matka ako jediný rodič (otcovstvo k maloletým nebolo určené) bola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností, ustanovil maloletým poručníka a to v súlade s § 25 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 57 Zákona o rodine maloletým - mesto Prešov podľa obvyklého pobytu maloletých detí, nakoľko v tomto meste je centrum záujmov či života maloletých detí už takmer rok. (I., II. a III. výrok)

19. V konaní nebol podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) podaný účastníkmi návrh na priznanie nároku na náhradu trov konania, preto súd rozhodol v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z nich nemá nárok na náhradu trov konania. (IV. výrok)

Poučenie:

Proti rozsudku môžu účastníci konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov. (§ 355 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej ako „CSP“))

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia. (§ 376 ods. 1 CMP) Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. (§ 371 ods. 1 CMP)